

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παραπάνω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα.

Σε όλα τα ανθρώπινα έργα το σώμα είναι απαραίτητο, κι όσο πιο δυνατό είναι αυτό, τόσο καλύτερα ο άνθρωπος αντιμετωπίζει τις ανάγκες του. Ακόμα και η σκέψη που φαίνεται να μην έχει μεγάλη ανάγκη το σώμα, όλοι ξέρουν ότι κάνει πολλά λάθη και φταίει γι' αυτό το άρρωστο σώμα.

Και πολλές φορές οι άνθρωποι ξεχνάνε και χάνουν το θάρρος τους με αιτία την αδυναμία του σώματός τους. Κι έτσι ξεχνάνε αυτά που έχουν μάθει. Αυτοί, όμως, που είναι υγιείς δεν κινδυνεύουν να πάθουν τίποτε τέτοιο από σωματική αδυναμία. Κι ο μυαλωμένος άνθρωπος θα άντεχε τα πάντα για πράγματα που φέρνουν την υγεία.

(μονάδες 20)

2. α) Να συμπληρώσετε τους γραμματικούς τύπους που ζητούνται:

κίνδυνος: κλητική ενικού → κίνδυne

τοῦ σώματος: γενική πληθυντικού → τῶν σωμάτων

πράττομεν: απαρέμφατο ενεργητικού ενεστώτα → πράττειν

πάσαις: δοτική ενικού (ίδιου γένους) → πάση

(τόν) νοῦν: ονομαστική ενικού → ο νους

(μονάδες 5)

β) Να διακρίνετε από τους τύπους που συμπληρώσατε παραπάνω εκείνους που έχουν διατηρηθεί αυτούσιοι /αμετάβλητοι στη νεοελληνική γλώσσα και να τους καταγράψετε παρακάτω:

Οι γραμματικοί τύποι που έχουν διατηρηθεί αμετάβλητοι στη νεοελληνική είναι:

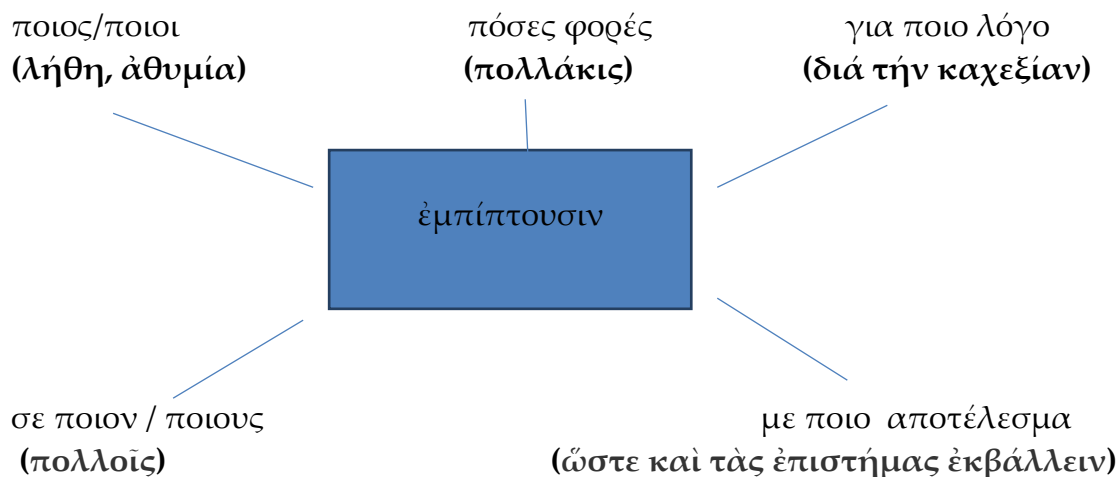
των σωμάτων, ο νους

(μονάδες 5)

3. Στην περίοδο «Καὶ λήθη δὲ καὶ ἀθυμία πολλάκις πολλοῖς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν ἐμπίπτουσιν οὕτως, ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν.»

α) Να εντοπίσετε

και β) Να χαρακτηρίσετε τους συντακτικούς όρους που ζητούνται ξαναγράφοντας τη νέα φράση που σχηματίζεται:

β)

ἐμπίπτουσιν: ρήμα

λήθη, ἀθυμία: υποκείμενα του ρήματος

πολλάκις: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού

πολλοῖς: αντικείμενο του ρήματος

διὰ τὴν καχεξίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας

ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν: δευτερεύουσα συμπερασματική
απαρεμφατική πρόταση

(μονάδες 10)

4.α) πράττουσιν, διανοεῖσθαι, ἐμπίπτουσιν, ἔχουσι, εἰρημένοις:

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις με λέξεις της νέας ελληνικής (απλές ή σύνθετες) οι οποίες παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με τους αρχαιοελληνικούς τύπους που σας δίνονται.

A. Δε νομίζω να ζητήσει συγγνώμη, αφού φαίνεται ότι είναι (αμετανόητος) για όσα έκανε.

B. Η (πραγματικότητα) που συνάντησε στη νέα του χώρα ξεπερνούσε κάθε προσδοκία του.

Γ. Φυλακίστηκε, επειδή βρέθηκαν στην (**κατοχή**) του πλαστογραφημένα έγγραφα.

Δ. Στα δημοκρατικά πολιτεύματα δεν πρέπει να υπάρχει (**λογοκρισία**) των δημοσιογράφων, οι οποίοι πρέπει να είναι ελεύθεροι να εκφράσουν τη γνώμη τους.

Ε. Η τιμή του πετρελαίου ακολουθεί τον τελευταίο καιρό (**πτωτική**) πορεία, γεγονός που χαροποιεί τους καταναλωτές.

(μονάδες 10)

β. Να συμπληρώσετε το σταυρόλεξο με λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας:

*	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1			Ε	Σ	Τ	Ι			
2	Ε		Α						
3	Π	Ε	Ρ	Ι	Κ	Λ	Η	Σ	
4	Η	Μ	Ι						
5		Ε	Ν						
6			Ο	Μ	Ι	Κ	Ρ	Ο	Ν
7			Σ				Ο		

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1: συνδετικό ρήμα με υποκείμενο έναν Αθηναίο (στην οριστική ενεστώτα)
- 2: α) ένα βραχύ φωνήεν β) ο χαρακτήρας του ρήματος τιμῶ
- 3: αγαπημένος πολιτικός της Αθήνας
- 4: φημί χωρίς αρχή
- 5: πρόθεση του ...εντάξει
- 6: υπάρχει μέγα, εδώ το όνομα για το ...μικρόν
- 7: α) με το κ δίνει ξ β) το βραχύ που δεν είναι στο 2 οριζόντια

ΚΑΘΕΤΑ

- 1: δύο είναι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια
- 2: προσωπική αντωνυμία στην αιτιατική
- 7: σύμφωνο με δασεία

Συμπληρώστε το σταυρόλεξο και βρείτε να κρύβεται στη στήλη 3 ένα επίθετο που αναφέρεται σε μια αγαπημένη μας εποχή! (ΕΑΡΙΝΟΣ)
(μονάδες 10)

5. Στο κείμενο υπογραμμίζεται η σημασία της σωματικής υγείας. Ποια είναι η ισχύουσα αντίληψη για το θέμα αυτό στις μέρες μας;

Διατυπώστε την άποψή σας σε μία παράγραφο 90-100 λέξεων.

Στη σύγχρονη εποχή δίνεται μεγάλη έμφαση στη διατήρηση της καλής φυσικής κατάστασης του ανθρώπου. Έχει αποδειχθεί ότι η σωματική ευεξία συμβάλλει στην καλή ψυχική διάθεση και στην πνευματική διαύγεια. Το άτομο γίνεται αισιόδοξο, δυναμικό, δημιουργικό, ώστε να αντιμετωπίζει τα προβλήματα και τις δυσκολίες της καθημερινότητας σε όλους τους τομείς. Γι' αυτόν το λόγο, ασκείται συχνά, αναζητά χώρους άθλησης και προσπαθεί με κάθε τρόπο να βελτιώσει τη σωματική του κατάσταση, εφαρμόζοντας το ρητό «νοῦς ὑγίης ἐν σώματι ὑγιῖ». Έτσι, αποδεικνύεται η διαχρονική σημασία της ισόρροπης ανάπτυξης και συνεργασίας σώματος – ψυχής – πνεύματος. (90 λέξεις)

(μονάδες 20)

6.α. Να σημειώσετε Χ στο αντίστοιχο τετράγωνο:

Οι Αθηναίοι με ψήφισμά τους εξόρισαν τον Ξενοφώντα, γιατί

☐ στη μάχη της Κορώνειας (494 π. Χ.) συμπαράταχθηκε με το βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαο εναντίον της πατρίδας του της Αθήνας.

(μονάδες 5)

β. Να χαρακτηρίσετε με Χ στο αντίστοιχο τετράγωνο, ως σωστές ή λανθασμένες, τις ακόλουθες προτάσεις:

*****	Σ	Λ
Ο Ξενοφώντας κέρδισε το θαυμασμό πολλών μελετητών του έργου του, οι οποίοι τον απεκάλεσαν «ἀττική μέλισσα» και «ἀττική μούσα».	Χ	
Ο Ξενοφώντας περιέγραψε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου από την έναρξή του μέχρι το 411 π.χ.		Χ

(μονάδες 5)

γ. Ποια ιστορικά πρόσωπα άσκησαν επίδραση στην προσωπικότητα και τις ιδέες του Ξενοφώντα;

Τα ιστορικά πρόσωπα που άσκησαν επίδραση στην προσωπικότητα και τις ιδέες του Ξενοφώντα ήταν ο Σωκράτης, με το πρότυπο ζωής που πρόβαλλε, και ο Αγησίλαος, με τα ηγετικά του προσόντα και την απλότητα της συμπεριφοράς του.

(μονάδες 10)

[Σύνολο μονάδων 6ης ερώτησης 20]